

**Státní
veterinární
správa**

**Krajská veterinární správa
Státní veterinární správy
pro Moravskoslezský kraj**

Na Obvodu 1104/51, Ostrava-Vítkovice, 703 00
T: +420 596 781 910
Elektronická adresa podatelny: epodatelna.kvst@svscr.cz
ID datové schránky: vc98dh6

svspes7a32b29b

Č. j.: SVS/2020/134585-T
Vyřizuje: MVDr. Zbyszek Noga
Telefon: +420 596 781 911

Dle rozdělovníku

V Ostravě dne 20.11.2020

Vysoce patogenní aviární influenza (ptačí chřipka) a Africký mor prasat (AMP) – výskyt v Evropě.

Vážená paní, vážený pane,

Chtěl bych Vám předat pár informací ohledně aktuální nálezové situace v Evropě ohledně **ptačí chřipky a afrického moru prasat** s důrazem na opatření, které by měli dodržovat chovatelé drůbeže a prasat, zemědělská a myslivecká veřejnost. Problematika je velmi obsáhlá a vyvíjí se velmi dynamicky s ohledem na současnou migraci volně žijících divokých ptáků a pohyb černé zvěře za potravou, která souvisí se sklizní některých zemědělských plodin.

Ptačí chřipka:

V průběhu měsíce října 2020 nahlásily některé evropské státy (Nizozemsko, Německo a Velká Británie) a nově v listopadu 2020 (Irsko, Belgie a Dánsko) do evropského systému pro hlášení nálezů (ADNS) výskyt Vysoce patogenní aviární infekce (HPAI) u volně žijících ptáků a zároveň i u domácí drůbeže.

V souvislosti s výše uvedeným si Vás dovoluji opět upozornit na hrozící riziko zavlečení ptačí chřipky na území České republiky a do chovů drůbeže. Volně žijící ptáci představují přirozený rezervoár viru ptačí chřipky a při aktuálně probíhající migraci volně žijícího ptactva se nebezpečí přenosu nákazy výrazně zvyšuje. Z tohoto důvodu je nezbytně nutné zajistit průběžné sledování zdravotního stavu drůbeže a všech dalších v zajetí chovaných ptáků a zejména věnovat zvýšenou pozornost dodržování zásad biologické bezpečnosti a prevence v chovech. Informace o letošním výskytu HPAI v Evropě a ve světě jsou pravidelně aktualizovány na webových stránkách Státní veterinární správy na adrese:

<https://www.svscr.cz/zdravi-zvirat/ptaci-chripka-influenza-drubeze/vysocepatogenni-aviarni-influenza/>

Chovatelům drůbeže v ČR se obecně doporučuje přijmout opatření, která minimalizují nebezpečí přenosu nákazy do chovu a která spočívají v těchto krocích:

- zákaz vstupu nepovolaným osobám do hal a chovů drůbeže;
- dodržování zoohygienických zásad v chovu;
- jednorázové naskladňování a vyskladňování turnusů;
- aktivace dezinfekčních rohoží před vstupy do jednotlivých hal a vjezdů na farmu;

- zasíťování oken, větracích otvorů a zamezení vstupu volně žijícího ptactva do hal;
- u chovů, které jsou prováděné na výběhu, zamezit hlavně v podzimním období styku drůbeže s tažnými volně žijícími ptáky, a to omezením výběhového chovu nebo výstavbou zastřešených venkovních voliér, minimálně však zamezit kontaktu volně žijících ptáků s krmením a napájecí vodou pro drůbež;
- organizovat chov v uzavřených prostorách – halách a zamezit styku drůbeže s volně žijícím ptactvem;
- vést řádnou evidenci o chovu drůbeže, úhynech, přesunech a veterinárních zákrocích, jak vyplývá z legislativy;
- hlásit příslušné krajské veterinární správě státní veterinární správy (KVS SVS) nebo městské veterinární správě v Praze státní veterinární správy (MěVS SVS) zvýšené úhyny a hromadné úhyny drůbeže. Kontakty na jednotlivá regionální pracoviště lze nalézt na webu Státní veterinární správy [Přehled elektronických podatelů](#). Kontakty na krizové linky krajských veterinárních správ, které fungují nepřetržitě, jsou dostupné na tomto linku [Krizové linky](#). V případě chovatelů, kteří chovají drůbež, jako podnikatelé platí povinnost hlásit KVS SVS nebo MěVS SVS pokles v příjmu potravy a vody o více než 20%, pokles v produkci vajec o více než 5% po dobu delší než 2 dny a hlásit zvýšenou úmrtnost o více než 3% týdně;
- při chovu v halách v době, kdy nebude mít drůbež přístup na výběh, je třeba pamatovat na zajištění dostatečného podestýlání, zajištění dostatečného krmného prostoru (krmítek) a napáječek. Rovněž je třeba dodržovat doporučené množství kusů drůbeže podle jednotlivých kategorií na jednotku prostoru a dbát na dostatečnou výměnu vzduchu zvýšeným větráním.

Africký mor prasat:

AMP se v zemích Evropské unie vyskytuje již od roku 2014, kdy byl zavlečen do pobaltských států (Polsko, Lotyšsko, Estonsko a Litva). Tuto nebezpečnou nákazu prasat se doposud nepodařilo účinně eradikovat, ani zabránit jejímu postupnému šíření a stala se tak nejvýznamnější hrozbou nejen pro populaci prasat divokých, ale zejména pro chovatele domácích prasat a na ně navazující producenty.

V řadě zemí postižených touto nákazou dochází v letošním roce k opětovnému zvyšování počtu hlášených případů pozitivních nálezů AMP u prasat divokých. Z hlediska České republiky (ČR) jsme doposud spatřovali největší nebezpečí v šíření nákazy v Polsku, Maďarsku a na Slovensku.

Nejnovějším rizikem, a to nejen pro ČR, nýbrž pro všechny evropské státy, je výskyt AMP u prasat divokých v Německu. První pozitivní případ u nalezeného uhynulého prasete divokého zde byl potvrzen 10.09.2020 ve spolkové zemi Braniborsko (Brandenburg), u obce Schenkendöbern v okrese Spree-Neisse, přibližně 6 km od hranice s Polskem. Krátce na to byly potvrzeny i další pozitivní případy v této oblasti, která se nachází přibližně 110 km od hranic s ČR. Přestože německé kompetentní orgány přijaly potřebná opatření bezodkladně a adekvátně k aktuální situaci, další vývoj v této oblasti zatím nelze předvídat. Aktuálně byl v Německu potvrzen další výskyt nákazy blíž k české hranici (přibližně 65 km vzdušnou čarou)

Mapu udávající současnou situaci rozšíření AMP v Evropské unii dle regionalizace naleznete na odkazu:

https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/animals/docs/ad_control-measures_asf_pl-lt-regionalisation.pdf

V těchto souvislostech Státní veterinární správa (SVS) upozorňuje na stoupající riziko možného znovu zavlečení AMP na naše území. Přestože výskyt AMP v Německu nepředstavuje v současné chvíli akutní nebezpečí pro ČR, je třeba si uvědomit, že činností člověka již došlo a kdykoli může znovu dojít k přenosu AMP i na velké vzdálenosti, přičemž velmi důležitou roli v tomto způsobu přenosu hrají kontaminované

produkty (zejména potraviny) pocházející z prasat. Ohroženy jsou tak všechny oblasti ČR bez výjimky. V dané situaci považujeme uplatňování všech mechanismů, které mohou toto nebezpečí snížit, za naprosto nezbytné. V České republice proto nadále zůstávají v platnosti mimořádná veterinární opatření, jejichž úplné znění naleznete na webových stránkách SVS (<https://www.svscr.cz/uredni-deska/>).

U prasat divokých je zásadní intenzivní celoroční lov prasete divokého bez ohledu na věkovou kategorii a pohlaví s možností využití i následujících způsobů lovu:

- pomocí zdrojů umělého osvětlení, zařízení pro osvětlení terče, zaměřovače zbraní konstruovaného na principu noktovizorů,
- na honebních pozemcích, na kterých současně probíhá sklizeň zemědělských plodin, a na sousedních pozemcích ve vzdálenosti do 200 m od hranice těchto pozemků,
- na čekané ve vzdálenosti do 200 m od hranic sousední honitby a v této vzdálenosti vnařit, umisťovat myslivecká zařízení a provádět lov z mysliveckých a jiných zařízení,
- střelením v odchyťových zařízeních krátkou nebo dlouhou kulovou zbraní s energií v 0 metrech vyšší než 300 J,
- odlovem kňoura a bachyně na společných lovech s možností lovu jednotnou střelou z brokové zbraně.
- důsledné vyhledávání, laboratorní vyšetřování a bezpečná likvidace kadáverů uhynulých prasat divokých na celém našem území.

Právě kadávery infikovaných prasat jsou jednoznačně největším rizikem a nejčastějším zdrojem přenosu infekce AMP v populaci prasat divokých a mohou také sloužit jako rezervoár pro dlouhodobou perzistenci AMP v dané lokalitě. Intenzivní a důsledné vyhledávání a následné včasné odstraňování uhynulých prasat, včetně prasat sražených dopravním prostředkem, tato rizika velmi výrazně snižuje. Z tohoto důvodu znovu připomínáme, že platí povinnost oznámit nález uhynulého prasete divokého místně příslušné KVS, za což náleží oznamovateli tzv. „nálezná“ ve výši Kč 2 000, které je vypláceno KVS za podmínky zajištění laboratorního vyšetření vzorku na AMP. Takto nastavený systém včasné detekce v případě zavléčení AMP je klíčový pro přijetí účinných opatření.

Riziko zavléčení a následná perzistence AMP výrazně stoupá v oblastech s vysokou populační hustotou prasat divokých, proto je velmi důležité plošné snižování stavu populace prasat divokých. V této oblasti je zcela zásadní úloha samotných myslivců a uživatelů honiteb. Vzájemná spolupráce mysliveckých organizací a orgánů státní správy myslivosti je naprosto nezbytná a rozhodující pro úspěšnost postupu a dosažení cíle.

Nadále také platí celoplošný zákaz příkrmování a omezení vnaření prasat divokých, stejně tak i dovoz veškerých částí těl prasat divokých z oblastí s výskytem AMP.

Pro chovatele domácích prasat zůstává v platnosti zákaz použití sena a slámy, které pochází ze zemí s výskytem AMP a, v souladu s evropskou legislativou, i zákaz krmení prasat odpady ze stravovacích zařízení nebo kuchyňskými odpady.

Základním preventivním opatřením v chovech domácích prasat je striktní dodržování pravidel biologické bezpečnosti. Důraz klademe zejména na důkladné oplocení chovů, které zabrání kontaktu domácích prasat s prasaty divokými, účinný černo-bílý systém chovu (např. vhodné umístění kafilerních boxů, zákaz vjezdu cizích vozidel do celého areálu hospodářství, zákaz vstupu cizím osobám a evidence návštěv, používání pracovních oděvů a obuvi a převlékání při vstupu do chovu a výstupu z něj ideálně za použití hygienické smyčky), používání bezpečných krmiv, steliva a vody a zabezpečení jejich správného skladování, důslednou evidenci všech přesunů prasat s důrazem na prodej do dočasných hospodářství.

Současně je třeba v chovech nastavit takový systém sledování a kontroly zdravotního stavu prasat, který zajistí včasné rozpoznání nákazy. Je totiž třeba mít na paměti, že AMP se v chovu šíří zpočátku pomalu a je spojen s náhlými úhyny jednotlivých kusů, případně aborty u prasníc. Proto je důležitá spolupráce se soukromými veterinárními lékaři (SVL) a KVS při zajištění vyšetření v případě zmetání i v případě

hromadných úhynů bez jasné příčiny. Ze stejných důvodů je důležité dodržovat stanovené požadované počty vyšetření uhynulých prasat, která jsou dodána do asanačního podniku v rámci již zavedeného monitoringu AMP, který organizuje a zajišťuje příslušná KVS.

Pevně věřím, že si všichni uvědomujeme závažnost celé situace a naše dosavadní spolupráce bude i nadále úspěšně pokračovat.

Předem Vám děkuji za spolupráci.

S pozdravem

MVDr. Severin Kaděrka
ředitel
podepsáno elektronicky

Rozdělovník:
KÚ Moravskoslezského kraje
KHS Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě
HZS Moravskoslezského kraje
Policie ČR – KŘP Moravskoslezského kraje
Okresní myslivecké spolky Moravskoslezského kraje